

[Hartel.]

at der havde været en Stigning i Eksportværdien. Jeg skal ikke benægte, at der kan have været en Stigning i Eksporten, grundet paa Prisændring, og vel ogsaa fordi der finder nogen Industrieksport Sted, men hvis denne Industrieksport ikke sker til lønnende Priser, saaledes at Hjemmemarkedet faktisk bærer Omkostningerne ved den, ser jeg ikke, at den har nogen væsentlig Betydning. Dette skal jeg nu ikke komme ind paa i denne Sammenhæng. Jeg skal heller ikke benægte, at der kan være en Forskydning oppefter værdimæssigt set, men det, jeg fremhæver, er, at for Landbrugets Vedkommende kan der ikke være Tale om nogen kvantitetsmæssig Forbedring af Stillingen. Det viste de Tal, som jeg for et Øjeblik siden anførte for Smørekseportens Vedkommende, idet der var en Nedgang fra 1933, hvor Eksporten var 1 507 000 hkg, til Aaret 1935, hvor den var 1 384 000 hkg. For Osteeksporten ligger det saaledes, at i 1933 var den paa 100 786 hkg, i 1934 63 043 hkg og i 1935 66 000 hkg, altsaa en meget væsentlig Tilbagegang fra 1933. For Flæskekseportens Vedkommende er den stadige Tilbagegang jo ikke ukendt for os, idet Eksporten i 1933 var 2 941 000 hkg, og i 1935 var den dalet til 1 996 800 hkg. Paa samme Maade ligger det stort set for Eksporten af Heste, levende Svin, Okse- og Kalvekød, Tarme og Svinefedt. Kun for Hornkvæg og Æg har der været en Fremgang kvantitetsmæssigt.

Jeg tror, at der er mange i denne Sal, der er enige med mig om, at de Oplysninger, vi fra Tid til anden har faaet, særlig af den højtærede Udenrigsminister, om vore Handelsforhold med Tyskland, er af en saa svævende, lidet overbevisende Karakter, at det ikke har skabt Sikkerhed for, at vore Muligheder for Eksport til Tyskland er udnyttet til sit Maksimum — og Maksimum er i dette Tilfælde ogsaa Optimum. Der er jo ikke noget at sige til, at Tyskland gør sin Samhandel med os afhængig, ikke af de udstedte Attester, men af de benyttede Attester. Man spørger saa uvilkaarlig, hvad Grunden kan være til Vanskelighederne for vor Samhandel med Tyskland, da Tyskland jo, saaledes som det Gang paa Gang udtales fra officiel tysk Side, er i Stand til at aftage langt større Mængder af vore Landbrugsprodukter, end det hidtil har faaet. Jeg skal i denne Sammenhæng se bort fra de lidet velbetænkte Udtalelser om Tysklands indre Forhold, der Gang paa Gang fremkommer i Regeringspressen, noget, som bestemt ikke kan være gavnligt for et godt, nabovenligt

Forhold til Tyskland. Men vi kan vel heller ikke se bort fra, at det Forsøg, der stadig gøres paa at værne dansk Industri mod Konkurrence udefra, rammer en Række tyske Varer, som ikke kan afsættes til Danmark, og da det er det eneste, Tyskland kan yde til Erstatning for vore Varer, gaar Samhandelen i Staa. Der er ogsaa rejst det Spørgsmaal, om Tyskland paa alle Omraader er konkurrencedygtigt. Dette Spørgsmaal lyder i og for sig sælsomt, men naar man ser paa en Række af vore egne Toldpositioner, som ikke er langtfra at virke prohibitivt, kan dette Spørgsmaal godt stilles, og det kan ogsaa have Mening, at det stilles. Toldloven af 15. Oktober 1932, som jo omfatter Jernrør, Glas, Porcelæn og Fajance, og kaldes en Indtægtslov, er i Virkeligheden en Beskyttelseslov for disse Industrier. Denne Lov medfører utvivlsomt, at de Produkter, som man kan fremstille i Tyskland paa disse Omraader, er ude af Stand til at komme ind her i Danmark og derigennem tjene som Objekt under en Vareudveksling med Tyskland, og da det for en Del er Ting, som fremstilles af Raamaterialer, som Tyskland næsten alene er bestemmende over, er det meget uheldigt for Samhandelen med Tyskland. Jeg kunde ogsaa anføre, at for Kunstsilke kommer Tolden til at spille en helt afgørende Rolle, idet Tyskland jo anvender Kunstsilke i stor Udstrækning. Der var i og for sig ikke noget, der kunde have fremmet vor Eksport mere i disse vanskelige Aar end et godt udbygget Vareudvekslingssystem, og det bedste havde jo været, om Eksportørerne havde fri Raadighed over i det mindste en Del af den indvundne Valuta; det vilde fremme Lysten til at fremskaffe nye Markeder og ny Afsætning. Vilde man ikke gaa dertil for de gamle Markeders Vedkommende, havde man i det mindste kunnet støtte i vid Udstrækning, hvor det drejede sig om Oparbejdning af nye Markeder, idet Eksportøren da havde den Fordel, at han kunde købe Varer for den indvundne Eksportvaluta, og kunde han ikke sælge sin Eksport med Fortjeneste, kunde han maaske faa sine Driftsomkostninger dækket ved Hjælp af de indførte Varer. Jeg ønsker ikke dette udvidet til at gælde Tilfælde, hvor de eksporterede Varer sælges med Tab; det er et andet Forhold. Det af mig nys nævnte havde ogsaa medført, at Handelsstanden, som afgjort ikke har haft gode Tider i de sidst forløbne Aar, kunde have faaet Afløb for en Del af det Initiativ og den Dygtighed, som altid har præget denne Stand.

Vi er derfor betænkelige ved Lovens